Міністерство освіти і науки України

Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(м. Старобільськ, 16–17 листопада 2021 року)

Старобільськ
2021

УДК 338.48:640.4
Т 86

Програмний комітет

Курило В.С., *д.п.н, проф., академік НАПНУ, голова вченої ради ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;*

Члени програмного комітету:

М. Унал, *д. м. н., професор, ректор Середземноморського університету;*
М. Халваші, *к. і. н., професор, ректор Батумського державного університету імені Шота Руставелі;*
Т.В. Стойкова, *PhD, доц. Економічного університету, м. Варна, Болгарія;*
А. О. Адамчук, *начальник Управління культури, національностей, релігій та туризму Луганської обласної державної адміністрації*

Організаційний комітет

Л. Ц. Ваховський, *заст. голови, д. п. н., професор ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;*
Е. В. Потапенко, *заступник голови комітету, д-р. хім. наук, доцент, в.о. директора навчально-наукового інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».*

Члени організаційного комітету:

О. Л. Караман, *д. п. н., професор, ректор ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;*
С. М. Безбородих, *канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри туризму, готельної і ресторанної справи ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;*
О. О. Говоруха, *к.е.н., доцент кафедри туризму, готельної і ресторанної справи ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».*

Т 86 **Туристичний та готельно-ресторанний бізнес : сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку** : матеріали І міжнародної науково-практичної конференції (м. Старобільськ, 16-17 листопада 2021 року). – Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» : Старобільськ, 2021. – 380 с.

У матеріалах конференції розглядаються сучасні тенденції розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, інноваційні технології в галузі туризму та гостинності, методика управління підприємствами туризму та готельно-ресторанного господарства, управління якістю, безпечністю послуг і продукції та формування професійних компетентностей майбутнього фахівця для сфери туризму й готельно-ресторанної справи.

УДК 338.48:640.4

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» (протокол №5 від 22 грудня 2021 року)
Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів, за виклад, зміст і достовірність яких відповідальні автори. Погляди, відображені у публікаціях, не завжди можуть співпадати з офіційною позицією організаторів конференції

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» заборонено

© Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

привозити з подорожей не магнітики чи листівки у подарунок близьким і друзям, а місцеві крафтові продукти в оригінальній упаковці.

Спалах пандемії COVID-19 сформував тренд переходу гастротуризму в онлайн через відтворення сервісу доставки, представлення на цифрових кулінарних платформах та платіжних гастро-картах з метою оптимізації замовлень та вартості послуг, мінімізацію та поетапну утилізацію харчових відходів, а також екологічне пакування продуктів, що повернуло цей напрям в бік цілісного якісного розвитку.

Отже, сформовані кулінарні тренди в країнах Європи є мотивацією для туристичних подорожей, абсолютною конкурентною перевагою країн, стимулом для вдосконалення й розвитку відповідального туризму.

Перелік посилань

1. The World Food Travel Association: web-site. URL: https://worldfoodtravel.org/what-is-food-tourism/. (дата звернення: 09.11.2021).

2. Travel Hunter. web-site URL: https://thunter.ru/novosti/vsyo-chto-vi-hoteli-znat-o-gastroturizme-no-boyalas-sprosit/ (дата звернення: 08.11.2021).

3. The Top 5 Trends Shaping the European Food Industry. Official site of «Plug and play»: web-site URL: http://surl.li/apycv (дата звернення: 08.11.2021).

ІННОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ НА РИНКУ WELLNESS-ГОСТИННОСТІ ІСПАНІЇ

М. Й. Рутинський
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та харчових технологій,
к.г.н., доцент
Львівський національний університетімені Івана Франка
Україна, Львів
Т. В. Бабюк
здобувач вищої освіти
Львівський національний університет імені Івана Франка
Україна, Львів

Сучасний світ характеризується прогресуючою урбанізацією, технологізацією, погіршенням екологічного стану, а також швидким темпом життя, що й спонукає людину потребувати відновлення фізичного та ментального здоров’я. Саме тому зараз почалась трансформація – яскравим прикладом можна назвати збільшення на туристичному ринку сегменту велнес-гостинності та появу курортних центрів нового типу «WELLNESS RESORT» [4].

Постійно збільшується кількість туристів, орієнтованих на туристично-рекреаційний продукт, сформований згідно новітнім тенденціям зі своїми пріоритетами. Одним із пріоритетів є здоровий спосіб життя, омолодження та отримання задоволення від життя, все це представляє термін «wellness». Wellness – термін, що увійшов у словники багатьох мов світу й означає стан фізичного й душевного спокою, релаксацію, відновлення сил організму через активну оздоровчу діяльність. Саме через основні функції та зростаючий попит на релакс та здоров’я на початку теперішнього століття з’явився новий вид оздоровчого

туризму – wellness-tourism, який на сьогодні є одним із провідних трендів туристичної індустрії. Обсяг світового ринку здоров'я та здоров'я в 2019 році оцінювався в понад 4,4 трильйона доларів США, а до 2025 року ця цифра зросте до понад 6 трильйонів доларів США.

Мета праці: проаналізувати тренди та перспективи розвитку wellness-гостинності Іспанії.

Іспанія є давно сформованим туристичним ринком в Європі та світі. Напередодні ковід-кризи в 2019 році Іспанія перевищила позначку в 125 мільйонів іноземних відвідувачів (приріст склав 25 млн. за 5 років). Така кількість іноземних гостей перевищувала загальну кількість населення Іспанії в 2,5 рази, що в тому році становило 47,1 млн осіб. Таким чином, туризм є одним із головних двигунів іспанської економіки. А wellness-гостинність показувала щорічне зростання на рівні 1,5–1,6% у структурі готельної галузі країни.

У 2019 р. валова додана вартість (ВДВ) галузей, пов'язаних з туристичним розміщенням та послугами wellness і харчування в країні, досягла 70,3 мільярдів євро. (Показник стабільно зростав із 2008 до 2020 р.). У тому році ВВП іспанського туризму перевищив 150 мільярдів євро [2].

На підставі наших досліджень пропозиції wellness-гостинності, представленої на глобальній платформі бронювання Booking.com, слід констатувати, що інфраструктура wellness-гостинності Іспанії розвинута досить широко. Цей висновок підтверджує картосхема (див. рис.) топ-30 найпопулярніших центрів wellness-гостинності Іспанії, створена компанією Ana Cuna [3].

Рисунок 1 – Географія топ-30 найпопулярніших центрів wellness-гостинності Іспанії. Джерело: MAPA BIENESTAR. Ana Cuna, Madrid, 2018.

Глобальна ковід-криза 2020-го року активізувала міжнародний попит на послуги wellness-відновлення здоров'я в Іспанії у 2021 році. Ринок wellness-гостинності Іспанії нині активно відновлюється за рахунок відновлення потоків вакцинованих внутрішніх та іноземних туристів, а ціни на послуги топових wellness-центрів Іспанії на платформі Booking.com у 2021 р. демонструють зростання, кореляційно співмірне зі зростанням міжнародного попиту на курортне постковід-відновлення здоров'я.

Середземноморський клімат вважається найбільш сприятливим для здоров'я, тому wellness-оздоровлення в Іспанії привертає увагу туристів з усіх куточків планети. Найпопулярніші центри wellness-гостинності Іспанії, здебільшого, сконцентровані на узбережжі країни. Wellness-сервіс тут пропонують у фешенебельних готелях, які поєднують в собі функції пляжних & спа-центрів та клінік. Проте Іспанія сьогодні має та активно просуває на міжнародний ринок десятки розкішних курортів, локалізованих далеко від берегової лінії.

Однією з найважливіших спеціалізацій центрів wellness-лікування в Іспанії є таласотерапія [1]. Таласотерапія - напрямок альтернативної медицини, в якому широко використовуються цілющі властивості приморського клімату і морської води. Саме морська вода, що застосовується в оздоровчих центрах Іспанії, стає панацеєю від багатьох захворювань. Метою таласотерапії є полегшення болю, прискорення процесу одужання при багатьох патологіях і поліпшення загального самопочуття.

Дуже вдалим прикладом застосування wellness-інновацій може бути клініка Buchinger Wilhelmi, розташована на узбережжі Коста-дель-Соль в місті Марбельї на території біосферного заповідника Сьєрра-де-лас-Ньевес. До послуг гостей цього wellness-центру басейни, спортивні зали, ресторани, косметичний салон, зал для медитацій, сауна, кулінарна школа, а також висококласні медичні фахівці. Центр Buchinger Wilhelmi орієнтований на комплексну програму постковід-відновлення, що включає: лікування хронічних захворювань, відновлення сил, фізичної форми і духовної рівноваги. Особливість wellness-центру – це поєднання в практиці лікування сучасної європейської медицини і натуропатії Стародавнього Сходу. Тут практикують лікувальне голодування, пілатес, фізіотерапію, психотерапію, реабілітаційні фізичні навантаження, а також пропонують унікальні методики зниження ваги і детоксикації організму.

Також показовим прикладом є інноваційних продукт, запропонований у 2021 р. комплексом «SHA Wellness Clinic» – п'ятизірковим курортним wellness-готелем в м. Альбір (узбережжя Коста-Бланка). Готель еліт-класу з видом на море вийшов на міжнародний ринок з пропозицією постковід-відновлення у центрі з просторими смарт-номерами класу «люкс», декількома оздоровчими басейнами та одним з найбільших у світі Wellness&SPA-центром, де діють 80 процедурних кабінетів. Концепція оздоровлення & відпочинку у SHA Wellness Clinic об'єднує східну медицину та новітню західну практику лікування. У клініці застосовується новітня процедура Liposonix, яка ефективно спалює жир у проблемних місцях пацієнта. Програма постковід-відновлення передбачає комбінацію ін'єкцій екстракту плаценти, нутрицевтиків і медпрепаратів для стимуляції регенеративних процесів, активізації роботи імунної системи та

функцій внутрішніх органів і систем організму.

Таким чином, Іспанія у світовому рейтингу утримує позиції у десятці країн-лідерів за темпами розвитку wellness-туризму та інфраструктури wellness-гостинності. Wellness-індустрія Іспанії розвинута в усіх регіонах країни, однак наше дослідження підтверджує дані попередніх років про зростання міжнародного визнання та сконцентрованість в'їзних потоків wellness-туристів передусім у топові центри wellness-гостинності, розташовані на узбережжі Іспанії.

Перелік посилань

1. Aluculesei A.-C. Spa Tourism – a comparative analysis on Spain and Romania // Balneo Research Journal. – 2015. – 6(3). – P. 199-207. DOI:10.12680/balneo.2015.1106

2. Health and Wellness in Spain. – Madrid: Euromonitor, 2020. – 92 p.

3. Mapa Bienestar. – Madrid: Ana Cuna, 2018.

4. Рутинський М. Класифікація та типологія курортів // Вісник Львівського ун-ту. Серія географічна. 2007. Вип. 34. С. 236–246. DOI: http://dx.doi.org/10.30970/vgg.2007.34.2630

OVERLANDING ТУРИЗМ: СПЕЦИФІКА НАПРЯМКУ І ПЕРСПЕКТИВИ СТАНОВЛЕННЯ

А.О.Сичова
доцент кафедри туризму, готельної та ресторанної справи, к.п.н., доцент
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Україна, Старобільськ
П.Б. Петрова
завідувач сектору туризму
Управління культури, національностей, релігій та туризму Луганської
обласної державної адміністрації
Україна, Сєвєродонецьк
Череватий В.О.,
перш. заст. голови Старобільської РДА,
м. Старобільськ

Пандемія COVID-19 і виклики глобалізації внесли свої корективи у розвиток альтернативних видів туризму. Якщо в XX столітті експерти туристичної галузі фокусували увагу на масовому туризмі як масштабному колективному споживанні недиференційованих туристичних продуктів, то сьогодні набирає обертів інший – постмодерністський – різновид туризму. На думку Г. Шоу та А. Вільямса [1], масовий туризм супроводжується наданням високо стандартизованих послуг відносно туристичного потоку, які не потребують унікальності або принципово нових підходів до промоції туристичних продуктів. Оскільки ефективність, передбачуваність і контроль постають критичними компонентами масового туризму, його можна безпосередньо розглядати як частину того, що Г. Рітцер свого часу назвав «макдональдизацією» [2] суспільства.